
Г.П. Грет, канд. економ. наук

Доцент Національного технічного університету України
"Київський політехнічний інститут"

ВИДАВНИЧА СПРАВА НА СТОРІНКАХ ЧАСОПISУ "ВІСНИК КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ"

Актуальність теми. Видавнича справа в Україні є невід'ємною складовою розвитку ринкових процесів. Видавнича справа формує духовність нації, культуру народу, постулати поведінки та світосприйняття, є ефективним інструментом впливу підприємств на споживача на ринку книжкових товарів, на розмір прибутку, отримання достовірної інформації, формування їхнього іміджу в умовах жорсткої конкурентної боротьби. Друкована продукція сприяє формуванню світогляду населення, підвищує освітній рівень і кваліфікацію трудових ресурсів, що стимулюють закріплення структурних змін в економіці, сприяють науково-технічному і технологічному оновленню вітчизняного виробництва.

У 2012 р. в Україні видано книг у чотири рази менше, ніж у Росії за кількістю назв, і в 10 разів менше за тиражем. Зменшення з 3,3 книги на душу населення у 1991 р. до 1,34 книги на одного громадянина України [1, С. 1], що в чотири рази менше від показників європейських країн, значною мірою призвело до кризових явищ в економіці, культурній, соціальній сферах, до інтелектуальної, наукової, освітньої деградації частини населення.

Важливим чинником розвитку видавничої справи є наявність та професійність фахової періодики, що повноцінно та регулярно інформує про наукові досягнення у цій сфері, стимулюючи їх таким чином, та сприяє їхньому практичному застосуванню та обміну досвідом. У всіх країнах розвинена видавнича справа ґрунтується на потужному інформаційному забезпеченні. У Росії виходять періодичні видання "Книжное дело", "Новое книжное обозрение", "Книжный бизнес", "Книжное обозрение", "Книжная индустрия", "Сударушка" та ін., на шпальтах яких для різних прошарків населення рекламують книги, авторів, видавництва, популяризують читання, бібліотеки, книжкову торгівлю. Видавнича фахова періодика наявна і у більшості європейських країн.

Для сучасного періоду розвитку видавничої справи в Україні характерне існування лише одного часопису, що висвітлює

проблеми галузі, усі складові цього місткого сегмента ринку та намагається впливати на процеси, що в ньому відбуваються. Це один із чинників негативного впливу на складний стан нашого книговидання. Випуск часопису, який не лише надавав би інформацію про новітні досягнення науки, але й націлював реципієнтів на ефективне застосування здобутків науки, кращого досвіду в практичній роботі для фахівців видавничої справи є необхідним і надзвичайно актуальним.

Метою статті є аналіз публікацій з видавничої справи в єдиному авторитетному та високопрофесійному часописі в Україні – "Віснику Книжкової палати". Він вирізняється розумінням проблем видавничої справи у комплексі, в умовах глибоких ринкових перетворень в економіці України, і намагається заповнити лакуну.

Періоди складної історії української книги часів незалежності тісно пов'язані зі станом фахової періодики. У період несвідомої підтримки (1991–1995 роки) – в умовах реорганізації книжкової торгівлі, приватизації та комерціалізації видавничих та книготорговельних підприємств періодика щодо видавничої справи була представлена "Бланком для замовлень" з його 20–25 випусками на рік, де подавались бібліографічний опис та анотація 30–40 видань, що випускались державними видавництвами, газетою "Друг читача" та журналом "Книжник" (1990 – початок 1993). Випуск останнього зніціювало Товариство любителів книги з метою висвітлення питань розвитку книговидання, книгорозповсюдження в Україні, книгознавства, пропаганди та реклами, проблем Товариства книголюбів, на сторінках якого з небуття повертались імена українських видавців, авторів, бібліофілів.

У серпні–жовтні 1994 р. вийшло три номери щомісячної газети для книжників "ВЕТЕЕ", яку видавало товариство з обмеженою відповідальністю "Слово і комерція", де подавалася інформація про книги, що вийшли з друку, новини київських книжкових ярмарків, розглядалися проблеми випуску української енциклопедії, становлення книжкового ринку в Україні.

Потрібною і своєчасною для першого етапу розвитку видавничої справи в незалежній Україні була створена під егідою Форуму видавців у Львові на спонсоровані кошти щомісячна газета "Книжкова Тека" (1994–1997), у якій не лише вміщувалась інформація про випуск книг ("Україна видає") на основі обов'язкового примірника Національної парламентської бібліотеки, але й статистичні дані про книговидання в країні за 1994–1996 рр., новини з найвідоміших книжкових ярмарків, інтерв'ю з очільниками Міністерства інформації та преси, зверталась увага на певні книжкові видання, подавався досвід книговидання за кордоном.

У 1995 р. виходила рекламно-інформаційна газета "Книжковий світ", де подавались відомості про книжкові новинки Львова, рецензії на книги, наводився книгознавчий аналіз книг видавництва "Світ".

Другий період розвитку української видавничої справи, свідомого знищення української книги (1996–1999), змусив згуртуватися видавців, поліграфістів і книгорозповсюджувачів для організації випуску фахових періо-

дичних видань. Було розпочато випуск науково-практичних та інформаційно-аналітичних часописів.

Науково-практичні періодичні видання щодо видавничої справи України в цей час були представлені журналами "Друкарство" та "Вісник Книжкової палати". Особливе місце серед спеціалізованих книжкових видань належало науково-практичному часопису "Друкарство", зорієнтованому на наукову аудиторію. Він виходив з грудня 1994 до грудня 2006 року і завдяки копіткій праці редакційної колегії досяг рівня аналогічних іноземних фахових видань. Світ побачив сімдесят один номер журналу. Це був перший сучасний український фаховий журнал високого наукового рівня зі вказаної проблематики. Особливість журналу полягала у науковому підході до висвітлення проблем, продуманості назви та рубрикації, вдалому вибору виду видань за характером інформації, що сприяло визнанню журналу не лише в Україні, а й за її межами. "Друкарство" увійшло до загальноосвітнього реєстру періодичних друкованих видань та списку членів *European Association of Science Editor* [2, С. 21].

Другий науково-практичний часопис "Вісник Книжкової палати", присвячений питанням бібліотекознавства та бібліографії, частково приділяв увагу проблемам книжкового ринку.

Для третього періоду розвитку української книги в незалежній Україні, періоду ілюзії підтримки української книги (2000–2008), характерною є поява низки інформаційно-аналітичних часописів, що обслуговували книжковий ринок в ці роки, – "Книжник *review*" (2000–2007), "Друк & книга" (2002–2004), "Книжковий огляд" (1998–2006), "Книжковий клуб плюс" (1995–2008). Ілюстрований журнал поліграфістів і видавців України "Палітра друку" виходив 1 раз на два місяці (шість професійних випусків на рік) з 1994 до 2003 р.

Сучасний етап розвитку видавничої справи характеризується наявністю лише одного щомісячного україномовного науково-практичного журналу "Вісник Книжкової палати", що був заснований у серпні 1996 р. Засновником, редакцією, видавцем і виготовлювачем журналу є Державна наукова установа "Книжкова палата України імені Івана Федорова" (свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації від 24.05.1996 КВ № 1994).

Президією Вищої атестаційної комісії України журнал "Вісник Книжкової палати" віднесено до наукових фахових видань України в галузі технічних, історичних наук, соціальних комунікацій (книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство) (постанова президії ВАК України від 22.12.2010 № 1-05/8).

До редакційної колегії журналу входять відомі науковці – доктори технічних наук, професори Микола Сенченко, Георгій Асеев, Всеволод Васильєв, Роберт Карташов, Віктор Михайленко, Ігор Рябченко, доктори історичних наук, професори Валентина Ільганаєва, Ярослав Калакура, Сергій Кулешов, Михайло Слободяник, Валерій Солдатенков, Василь Шейко,

професори, доктори наук із соціальних комунікацій Ірина Давидова, Ольга Тріщук, Ганна Шемаєва.

Журнал виходить раз на місяць обсягом 52 сторінки. З року в рік зменшується тираж видання. З 1000 примірників на початку до 280 – у 2013 р., але збільшується його ціна – з 3 до 21 грн. Основні рубрики видання – "Сторінка головного редактора", "Видавнича справа", "Рецензії", "Бібліографія", "Бібліотечна справа", "Інформаційні ресурси", "Історичні розвідки", "Видатні діячі. Визначні події", "Політика. Культура. Мистецтво", "Конференції. Конкурси. Виставки", "За рубежом", "Підготовка кадрів", "На допомогу видавцю-початківцю".

Протягом 1993–2013 рр. світ побачив двісті один номер журналу. Головний редактор – Сенченко Микола Іванович, доктор технічних наук, професор, академік Міжнародної академії інформатизації, директор Книжкової палати України. Видання відображається в реферативній базі даних "Україніка наукова".

Протягом перших десяти років існування журналу проблемам видавничої справи не приділялась належна увага, оскільки паралельно існували профільні часописи "Друкарство", "Книжковий клуб плюс", "Книжковий огляд", "Книжник *review*", "Палітра друку". Проблеми книговидання і книгорозповсюдження висвітлювались у рубриках "На сторінках головного редактора", "На допомогу видавцю-початківцю", "Видавничій справа", "Конференції. Конкурси. Виставки".

Рубрика "Сторінка головного редактора" вирізняється багатогранністю, різноплановістю тематики, знанням справи, професійністю та виваженістю суджень. Вона є в переважній більшості номерів, особливо за останні п'ять років. У ній розглядаються четверта влада, досліджуються роль преси в існуванні держави, особливості читання, соціальної нерівності, проблеми конкурента друкованої видавничої продукції – електронної книги, інформаційна агресія та її вплив на культуру, пропонуються шляхи відвертання від України негативного інформаційного поля, наводяться підсумки роботи книжкової індустрії Росії та Білорусі, розглядаються невидимі інформаційні війни нового покоління, формування електронної депозитарної бібліотеки на основі обов'язкового примірника документів (матеріали з доповіді автора на семінарі, присвяченому створенню електронної парламентської бібліотеки й електронного архіву Верховної Ради України 2 липня 2010 року).

У рубриці "На допомогу видавцю-початківцю" характеризувались складові редакційно-видавничого процесу підготовки і випуску видання. У 2011–2013 рр. ця рубрика зникла. Але значно насиченішою та різноманітнішою стала рубрика "Видавнича справа", метою якої є систематичне інформування фахівців видавничої справи про організацію видавничої діяльності та книгорозповсюдження в Україні та за рубежом, відображення ходу економічної реформи в системі книговидання, досягнень суміжних галузей, висвітлення проблем, успіхи та вади галузі.

У зв'язку з відсутністю фахової періодики з видавничої справи вся законодавча база її функціонування відображається у рубриці "Видавнича справа", де представлено Закон України, "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо доставляння обов'язкового безоплатного примірника документів" (2012), Указ Президента України "Про щорічну премію Президента України "Українська книжка року" (2009), Указ Президента України "Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня української писемності та мови" (2009), Постанова Кабінету Міністрів України "Про особливості закупівлі послуг з випуску книжкової продукції за програмою "Українська книга" (2009), Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження порядку використання у 2009 р. коштів Стабілізаційного фонду для забезпечення випуску книжкової продукції за програмою "Українська книга" в рамках здійснення заходів з підтримання зв'язків із закордонними українцями" (2009) та ін., подаються документи Держкомтелерадіо, наприклад, що Колегія Держкомтелерадіо України схвалила проект переліку книжкових видань, передбачених до випуску за програмою "Українська книга" на 2010 рік тощо).

Соціально-економічна криза змушує видавців згортати свою діяльність, шукаючи способи пережити скрутні часи. Починаючи з 2009 р. у рубриці з'являються статті про діяльність, успіхи, проблеми та особливості конкретної видавничої структури, яка функціонує високоефективно (зустріч з працівниками видавництва "Освіта"), випускає книги, що одержують призові місця на міжнародних книжкових ярмарках (видавництво "Мистецтво"). Його директор, заслужений працівник культури України, кавалер орденів княгині Ольги II та III ступенів, Ніна Прибега, згадує про часи, коли щорічний випуск книг становив 50 млн прим., що експортувались у 100 країн світу [2, С. 1]. За сучасних умов видавництво зберегло свою самотність, випускає у світ складну науково-мистецтвознавчу літературу збільшеного формату (книги, альбоми, буклети тощо) з ретельно підібраним науково-довідковим апаратом та ілюстративним матеріалом. Майже всі багато ілюстровані альбоми є науковим відкриттям з історії та теорії вітчизняного мистецтва. Видаються вони не тільки українською, а й англійською, німецькою, російською, французькою, грецькою та іншими мовами (редакцію іноземних перекладів у видавництві було засновано ще 1965 року). Тільки за останні роки "Мистецтво" здобуло Дипломи Міжнародного відкритого рейтингу популярності та якості товарів і послуг "Золота Фортуна" у номінаціях "За значний внесок у збереження кращих традицій української видавничої справи" і "За вагомий внесок у розвиток державотворчої та мистецької літератури України". Ряд унікальних, науково довершених та художньо оригінальних видань удостоєно гран-прі. Вони стали призерами виставок-ярмарків: Київської міжнародної книжкової виставки-ярмарку, "Книжкові контракти" (Київ), Форуму видавців (Львів), виставок "Книжковий сад", "Книжковий світ" (Київ), "Кримська весна" (Сімферополь), Міжнародного фестивалю "Світ книги" (Харків), "Українська книга на Одещині", між-

народних книжкових виставок-ярмарків СНД — Московської міжнародної книжкової виставки ярмарку (Росія, Москва), "Мінської міжнародної виставки ярмарку" (Білорусь, Мінськ), Міжнародної виставки-ярмарку "Книга — шлях до співробітництва і прогресу" (Туркменістан, Ашгабат). Лише за останнє десятиріччя видавництво отримало понад 50 нагород та відзнак. У 2006 році його визнано одним з десяти найпопулярніших у перебігу Всеукраїнського читацько-експертного опитування "Книжки незалежного 15-річчя, які вплинули на український світ".

У часописі вдало поєднуються статті практиків та науковців. Серед науковців — фахівці Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ "Київський політехнічний інститут" — Зоя Григорова, завідувач кафедри організації видавничої справи поліграфії і книгорозповсюдження, доцент, кандидат економ. наук, доценти цієї кафедри Галина Грет, канд. економічних наук, Жанна Ковба, канд. іст. наук, Ярослава Сошинська, канд. іст. наук, доцент, старші викладачі Ольга Барзилович, Олег Добровольський, завідувач кафедри графіки Тетяна Осипова, доцент, канд. філол. наук, Юрій Ганжуров, д-р політ. наук, професор кафедри видавничої справи та редагування, Любова Назаркевич, канд. техн. наук, доцент.

Предметом їхніх наукових розвідок є стан книжкової торгівлі в Україні, дистрибуція як канал книгопоширення: можливості створення і виведення на ринок сучасного дитячого часопису, беззбиткові тиражі та зниження фінансових ризиків у книговиданні, художні засоби створення дизайну видань для дітей із використанням особливостей стерео- та варіозображень, основні етапи композиційного редагування, сучасні процеси сканування й одночасного мікрофільмування, збереження та оперативного доступу до документованої інформації.

Грунтовними є публікації завідувача кафедри видавничої справи та редагування Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. філ. наук, директора видавництва ТОВ "Академвидав" Василя Теремка про відкритість до змін як ключової умови стабільності видавництва, про стратегічні випробування електронною книжністю, стратегічні виклики друкованої культури в електронну еру, стратегічний контекст діяльності видавництва в теоретико-прикладному вимірі. Доцент цієї ж кафедри, канд. філол. наук Світлана Водолазка досліджує традиції та інновації у світовому університетському книговиданні.

У творенні рубрики "Видавнича справа" беруть участь науковці Львова, Харкова, Одеси, Рівного. Дописувачами журналу є вчені Української академії друкарства канд. техн. наук, професор, завідувач кафедри Степан Гунько, канд. техн. наук, доцент Олег Ющик, старший викладач Богдана Гавриш, які висвітлюють перспективи переходу видавничо-поліграфічної галузі на метричну систему одиниць, відомий не лише в Україні, але і за її межами д-р техн. наук, професор Світлана Гавенко та Марія Мартинюк, що здійснюють кваліметричний аналіз поліграфічного виконання дитячих видань українського книжкового ринку.

Марина Шатрова, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету, канд. іст. наук, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії, досліджує книговидавничу діяльність у галузі образотворчого мистецтва в Україні на зламі тисячоліть. Олександр Виходець, канд. техн. наук, доцент Одеського інституту підприємництва та права, виявляє роль соціальної реклами в підвищенні збуту видавничої продукції, вплив реклами на продаж видавничої продукції, культуру продажу книг, газет і журналів.

Науковці Харківської державної академії культури (ХДАК) д-р наук із соц. комунікацій Вікторія Маркова, доцент кафедри бібліографознавства та інформаційно-бібліографічної діяльності розглядає трансформації, що відбуваються з авторською та читацькою діяльністю в умовах нової комунікативної реальності, а Тетяна Булах, доцент кафедри документознавства та книгознавства – роль соціальної реклами в підвищенні збуту видавничої продукції.

Учений секретар Науково-видавничої ради Національної академії наук України, кандидат геологічних наук Анна Радченко аналізує проект "Наукова книга" НАН України (напр. журн. "Світогляд" № 6, 2010 та № 3, 2012).

Журнал надає можливість публікуватись молодим науковцям. Серед них Ольга Литвиненко, аспірант кафедри книгознавства та фондознавства ХДАК, що займається особливостями видавничого асортименту мультимедійної дитячої продукції в Україні, Анастасія Бужбецька, магістр Видавничо-поліграфічного інституту НТУУ "Київський політехнічний інститут" з дослідженнями "Маркетингові стратегії та українське книговидання", магістр і працівник Книжкової палати України Євгенія Назаркевич, що досліджує художні засоби створення дизайну видань для дітей, Роман Артеб'якін, аспірант Науково-дослідного університету "Белгородский государственный университет" з дослідженням сучасного книговидання у Росії, його проблем та протиріч. Юлія Паливода, здобувач кафедри видавничої справи та редагування Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, розглядає перемовини з автором як ключовий етап співпраці автора та редактора навчальної книги, Наталія Халікян, маркетолог видавництва "БАХВА", представила дослідження інноваційних технологій книговидання і книгорозповсюдження в умовах економічної кризи з використанням веб-технологій.

В останні роки з'явилися спільні статті науковців і практиків – спеціаліста видавництва "Наука і техніка" Одеського Національного політехнічного інституту Наталії Халікян та Миколи Яценюка, доцента кафедри філософії, історії і політології Одеського державного економічного університету, канд. соц. наук про тенденції розвитку поглядів на навчальну літературу для вищої школи.

В рубриці "Рецензії" вміщено відгуки на нові книги. Наприклад, "Декоративно-прикладне мистецтво Рівненщини", словник-довідник термінів і

понять "Документознавство", монографію В. Теремка "Видавництво – XXI. Виклики і стратегії" та ін.

Активним дописувачем часопису є президент Української асоціації видавців і книгорозповсюджувачів Олександр Афонін, статті якого переповнені болем за стан справ у видавничій галузі. Він аналізує стан книговидання України, відмічає падіння його основних показників у 2011 р., взаємозв'язки видавництва із книготорговельною мережею, книгу незалежної України в системі соціальних комунікацій, звіт про діяльність Правління Благодійної організації "Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів". В останньому окреслено напрямки діяльності на майбутнє, до яких належать розроблення і лобювання, затвердження і введення в дію з 1 січня 2013 року Комплексної "Державної цільової національно-культурної програми популяризації вітчизняної книговидавничої продукції та читання на 2014—2018 роки", у якій варто було б передбачити конкретні заходи і терміни їхньої реалізації щодо пролонгації податкових пільг після 1 січня 2015 року; запровадження спеціального режиму фінансової допомоги видавничій сфері через пільгове кредитування; створення преференційних умов інвестування вільних коштів з інших вітчизняних сфер бізнесу у видавничу, зокрема у розвиток книжкової торгівлі; створення у друкованих та електронних ЗМІ на постійній основі рубрик, програм, циклів передач, присвячених книзі і читанню; забезпечення виділення фіксованого відсотка щорічних бюджетних асигнувань з бюджетів усіх рівнів на поповнення фондів бібліотек та відміну тендерних процедур для проведення ними цих закупівель; проведення загальнодержавних конкурсів читання серед дітей різних вікових груп та тестування дітей на їхнє вміння читати; створення умов для активної та ефективної популяризації української книги за межами нашої країни; розбудови національних книготорговельних мереж на приватній, комунальній та державній основі (муніципальна книжкова торгівля) з внесенням відповідних змін до Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" [3, С. 14].

У журналі наявні дослідження вчених з інших країн, зокрема Івана Котлярова, канд. екон. наук, доцента кафедри менеджмента і маркетинга в друкарській справі Північно-Західного інституту друку Санкт-Петербурзького державного університету технології та дизайну, про показники якості наукового журналу.

Розглядові видавничої справи присвячені аналітичні огляди завідувача відділу статистики Світлани Буряк про книговидання України в тематичному, типовому, регіональному розрізі, поточна статистика книговидання за роками, статті завідувача відділу наукового опрацювання обов'язкових примірників Книжкової палати України Віталія Полякова і старшого наукового співробітника цього відділу Тетяни Устіннікової про стан і проблеми контролю обов'язкових примірників книжкової продукції державних видавництв сфери управління Держкомтелерадіо України у 2011 р., про іс-

торію і сучасний стан законодавчої бази системи обов'язкового примірника документів України. Регулярно наводяться переліки періодичних видань, випуск яких розпочато у поточному році.

Конференції, конкурси, виставки характеризуються в однойменній рубриці. Основним завданням виставкового руху є створення позитивного іміджу видавництва і книготорговельних підприємств з підвищенням престижності самої виставки чи ярмарку, тому що ці поняття взаємозалежні: чим престижніший захід, тим вища віддача для учасників, чим привабливіша експозиція фірм, тим цікавіша виставка для відвідувачів. У рубриці характеризуються III Київська виставка-ярмарок "Книжкові контракти", Книжковий форум у Мінську, "Світ книги – 2012", XXV Московська міжнародна книжкова виставка-ярмарок, XII міжнародний книжковий ярмарок у Вільнюсі, XIX Львівський Форум видавців, "Книжковий Арсенал", 15-й Міжнародний книжковий ярмарок у Ріо-де-Жанейро тощо. Подається інформація про участь України у Франкфуртському ярмарку, зокрема про традиційне представлення новинок, випущених за Державною програмою "Українська книга". На шістдесят четвертому Франкфуртському міжнародному книжковому ярмарку вітчизняні книги були представлені єдиною експозицією. На українському стенді відвідувачі ярмарку мали нагоду ознайомитися із продукцією видавництва "Балтія-Друк", "Букрек", "Кальварія", "Картографія", "Либідь", "Мистецтво", "Наш час", "Нора-друк", "Союз", "Видавництво Старого Лева", "Ярославів вал". Особливе зацікавлення відвідувачів стенду викликала захисна марка, розроблена Держкомтелерадіо України спільно з Українським науково-дослідним інститутом спеціальних видів друку для захисту друкованої продукції від контрафакту, що є досить актуальним для сучасного книговидавництва. Велику частину української експозиції становили мапи, атласи і довідники видавництва "Картографія", які завжди користуються попитом у відвідувачів: атласи автошляхів України, політико-адміністративні карти областей і тематичні атласи, підготовлені з урахуванням світового досвіду зміни картографічної моди. За підтримки Держкомтелерадіо України у форумі взяли участь видавництва, які пропагували українську книгу, провели переговори про співпрацю зі своїми колегами з інших країн. А це актуально, адже українські автори упевнено виходять на ринок Німеччини, Франції, Великої Британії тощо. Ставати на ноги їм допомагають різні фундації, що фінансують переклади та виготовлення книг. В Україні, наприклад, цим займається благодійний фонд *Open Ukraine*, за його підтримки нещодавно вийшов переклад угорською книжки Сергія Жадана. Участь у Франкфуртському форумі ще раз переконала, що насправді книжковий бізнес "це орієнтир, дзеркало, в якому можна побачити, як наші книжки виглядають на фоні інших" [5, С. 50].

У журналі також оприлюднено інформацію про участь і перемоги книг українських видавців у престижних міжнародних конкурсах. Серед переможців конкурсу "Мистецтво книги" — "Букрек": у 2011 р. виданню чернів-

чан "З української старовини" присуджено "Гран-прі", яке 2010 р. було визнане "Кращою книгою України.

Основними складовими успіху часопису "Вісник Книжкової палати" у цілому та рубрик, що висвітлюють проблеми видавничої справи, на нашу думку, є: нагальна потреба у фаховому журналі галузі; велике бажання та ентузіазм діячів видавничої справи зберегти останній часопис; розуміння тенденцій та бачення майбутнього галузі; професійний творчий редакційний колектив; кваліфікований авторський склад; високоякісне поліграфічне виконання за останніми тенденціями; продуманість рубрикацій.

Проте існування одного часопису навряд чи збільшить інформаційні можливості української видавничої справи і допоможе їй зайняти гідне місце серед трьохсот тисяч видавничих структур світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Афонін О., Петрова Н.* Рекомендації з удосконалення українського книговидання / О. Афонін, Н. Петрова // Вісник Книжкової палати. – 2011. – Вип. 1. – С. 1–3
2. *European Association of Science Editor.* List of member. – Summer, 2001. – 40 p.
3. *Прибега Н.* Мистецтво "Мистецтва" творити книгу / Н. Прибега // Вісник Книжкової палати. – 2012. – Вип. 2. – С. 1–2.
4. *Афонін О.* Звіт про діяльність Правління Благодійної організації "Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів" за період з 24 лютого 2011 року до 16 лютого 2012 року / О. Афонін // Там само. – 2012. – Вип. 2. – С. 9–14.
5. *Дубовик О.* Маємо, що показати світові (за матеріалами ЗМІ) / О. Дубовик // Там само. – 2012. – Вип. 10. – С. 50–51.